

D E C I Z I E

10 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul  
Judecătorii

Iulia Sîrcu  
Valentina Clevadî  
Iuliana Oprea  
Ion Druță  
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Grîu Elvira,  
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Grîu Elvira  
împotriva Ministerului Educației al Republicii Moldova cu privire anularea concursului,  
ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată  
de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,  
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2014, prin care a fost  
respins apelul declarat de către Grîu Elvira și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani  
mun. Chișinău din 06 noiembrie 2013, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a ț ă :

La 28 iunie 2013, Grîu Elvira a depus cerere de chemare în judecată împotriva  
Ministerului Educației al Republicii Moldova cu privire la anularea concursului,  
ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată  
de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin ordinul Direcției Generale  
învățământ al Primăriei mun. Chișinău nr. 245-A din 26 martie 1997, a fost numită prin  
transfer în funcția de director al Liceului „Mircea Eliade” din Chișinău, activînd în  
această funcție până la 19 iunie 2013.

Susține că la 28 martie 2013 Ministerul Educației al Republicii Moldova a  
publicat pe site-ul său un anunț prin care a comunicat despre desfășurarea concursului  
pentru postul de director al Liceului Teoretic „Mircea Eliade” din mun. Chișinău.

Menționează însă că în perioada 22 aprilie 2013-19 iunie 2013, din cauza  
agravării stării de sănătate, dînsa s-a aflat în concediu medical, cînd și în aceeași  
perioadă, și anume la data de 26 mai 2013, în timp ce se afla în concediu medical,  
Ministerul Educației a desfășurat concursul pentru ocuparea funcția de director al  
Liceului Teoretic „Mircea Eliade” din Chișinău, învingător fiind recunoscut Vasilachi  
Grigore.

Afirmă că a aflat despre desfășurarea concursului la data de 10 iunie 2013, de la colegii săi de serviciu, și în aceeași zi, a depus la Ministerul Educației o cerere, prin care a solicitat copia procesului-verbal al ședinței comisiei de concurs cu materialele respective, pentru a lua cunoștință de ele și pentru a contesta modul de organizare și desfășurare a concursului, însă pînă în prezent nu a primit nici un răspuns.

Invocă că la 19 iunie 2013 s-a finisat concediul său medical, iar la data de 20 iunie 2013 Ministrul Educației, Maia Sandu, a semnat ordinul nr.127-p, cu privire la concediere sa din funcția de director al Liceului Teoretic „Mircea Eliade” din Chișinău începînd cu data de 20 iunie 2013, în legătură cu alegerea prin concurs a directorului Liceului Teoretic „Mircea Eliade” din mun. Chișinău și în conformitate cu prevederile alin. (2), art. 2 din Legea din 23 aprilie 2010 pentru modificarea și completare a art. 47 din Legea învățămîntului nr. 547 - XIII din 21 iulie 1995, art. 86, lit. z) din Codul Muncii, pe care l-a primit prin poștă la data de 24 iunie 2013.

Insistă reclamanta că în cazul directorului ales prin concurs, concursul se anunță cu două luni înainte de expirarea termenului contractului individual de muncă, iar în cazul directorilor care nu au fost aleși prin concurs - în termen de pînă la un an de la data aprobării regulamentului.

Remarcă că nu a fost aleasă în această funcție prin concurs și la momentul desfășurării concursului, postul ei nu era vacant, și termenul de un an a expirat, deoarece Regulamentul a fost aprobat prin ordinul Ministrului Educației nr. 762 din 12 octombrie 2010 și publicat la 15 octombrie 2010, deci pentru cazul dat nu sunt aplicabile aceste prevederi.

Mai relatează că, anterior, în anul 2010, Ministerul Educației a mai făcut o încercare de a o destitui nelegitim din funcția de Director al Liceului Teoretic „Mircea Eliade” din Chișinău, însă această încercare a eșuat, ceea ce se confirmă prin hotărârea irevocabilă a instanței de judecată.

Menționează că drept urmare a celor întîmplate, i-a fost cauzat un prejudiciu moral considerabil, care s-a manifestat prin faptul, că a avut suferințe psihice, din care cauză s-a îmbolnăvit grav și un timp îndelungat, pînă la 19 iunie 2013 s-a aflat în concediu medical.

Solicită recunoașterea nulității procesul-verbal al Comisiei de concurs al Ministerului Educației din 25 mai 2013, prin care sa desfășurat concursul pentru ocuparea funcției de director al Liceului Teoretic „Mircea Eliade” mun. Chișinău, anularea deciziei Comisiei de concurs, anularea ordinului nr. 127-p din 20 iunie 2013 cu privire la concedierea sa din funcția de Director al Liceului Teoretic „Mircea Eliade” mun. Chișinău, încasarea din contul Ministerului Educației în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3 500 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 06 noiembrie 2013, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2014, a fost respins apelul declarat de Grîu Elvira și menținută hotărîrea primei instanțe.

La 26 mai 2014, Grîu Elvira a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat că în cadrul examinării cauzei instanțele judecătorești au încălcat esențial normele de drept material și au interpretat eronat legea.

Menționează că conform art. 6 Cod civil, legea civilă nu are caracter retroactiv, însă contrar acestor prevederi instanțele au conchis aplicabilitatea la caz a prevederilor art. 2 din Legea nr. 67 din 23 aprilie 2010, care prevede organizarea concursului pentru desemnarea conducătorilor instituțiilor de învățământ de toate nivelurile cu excepția celor care au fost numiți prin concurs.

Consideră că Legea menționată este aplicabilă doar cazurilor pe viitor adoptării Legii și nu poate fi aplicată situațiilor anterioare, cu atât mai mult că Legea nu prevede expres și altfel.

Mai afirmă recurenta că atât prima instanță cât și instanța de apel neîntemeiat a respins argumentele ce se referă la faptul că Ministerul Educației urma mai întâi de toate să declare vacantă funcția de director și doar apoi să desfășoare concursul, deoarece conform art. 1, (8) a Legii nr.67 din 23 aprilie 2010, directorii instituțiilor publice de învățământ preuniversitar sînt numiți în funcție prin concurs pentru o perioadă de 5 ani, la expirarea perioadei de 5 ani, funcția de director este declarată vacantă.

Iar, conform pct.7 al Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director în instituțiile de învățământ preșcolar, primar, secundar, special, complementar, secundar profesional și mediu de specialitate, concursul se anunță în termen de 10 zile din momentul în care funcția devine vacantă. În cazul directorilor care nu au fost aleși prin concurs, concursul se desfășoară în termen de pînă la un an de la data adoptării prezentului regulament.

Invocă că încălcările comise sunt ireparabile și duc la casarea hotărîrilor judecătorești precedente.

În același context, indică că potrivit hotărîrii judecătorești irevocabile din 01 iunie 2012, emise ca urmare a examinării anterioare a unui alt litigiu dintre aceleași părți cu privire la anularea procesului-verbal de concurs la suplinirea funcției, instanța de judecată a găsit drept relevante argumentele precum că funcția de director anunțată la concurs trebuie să fie declarată vacantă însă în cazul dat această funcție nu a fost declarată vacantă, nu a fost emis nici un act legislativ sau de dispoziție în acest sens, și Ministerului Educației nu a putut să contrazică acest fapt, deoarece nu există nici un act administrativ emis în această privință.

Prin urmare, insistă că concluzia instanței de apel prin care se afirmă că concursul pentru funcția de director al Liceului Teoretic „Mircea Eliade” din Chișinău fost organizat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, conform competenții și procedurilor stabilite este neîntemeiată și contravine circumstanțelor de fapt și de drept.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia decizie instanței de apel din 17 aprilie 2014 a fost expediată în adresa recurente la 12 mai 2014, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire (f. d. 97).

Astfel, instanța de recurs constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 26 mai 2014 în termen.

La 18 iunie 2014 în adresa Ministerului Educației a fost expediată copia recursului declarat de Grîu Elvira cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 04 august 2014, Ministerul Educației al RM a depus referința, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de către Grîu Elvira ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Înaintând acțiunea în judecată împotriva Ministrului Educației al RM, Grîu Elvira, a solicitat recunoașterea nulității procesul-verbal al Comisiei de concurs al Ministerului Educației din 25 mai 2013, prin care sa desfășurat concursul pentru ocuparea funcției de director al Liceului Teoretic „Mircea Eliade” mun. Chișinău, anularea deciziei Comisiei de concurs, anularea ordinului nr. 127-p din 20 iunie 2013 cu privire la concedierea sa din funcția de Director al Liceului Teoretic „Mircea Eliade” mun. Chișinău, încasarea din contul Ministerului Educației în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3 500 lei.

Fiind investite cu judecarea pricinii în cauză, atât prima instanță cât și instanța de apel determinând corect raporturile juridice stabilite între părți, întinderea drepturilor lor în cazul respectiv, precum și cadrul legal aplicabil în speță, justificat au ajuns la concluzia netemeinicia acțiunii.

În susținerea concluziei date, instanța de recurs reține că din materialele dosarului rezultă cu certitudine că prin ordinul Direcției Generale Învățământ al Primăriei mun. Chișinău nr. 245-A din 26 martie 1997, Grîu Elvira a fost numită prin transfer în funcția de director al Liceului Teoretic „Mircea Eliade” din Chișinău, activînd în această funcție pînă la 20 iunie 2014.

Astfel, la caz prezintă relevanță prevederile 47 alin.(8) din Legea învățămîntului nr. 547 din 21 iulie 1995, în redacția Legii nr. 67 din 23 aprilie 2010, care expres indică că directorii instituțiilor publice de învățămînt preuniversitar sînt numiți în funcție prin concurs pentru o perioadă de 5 ani.

Iar art. II alin.(2) din Legii nr. 67 din 23 aprilie 2010 pentru modificare și completarea art. 47 din Legea învățămîntului nr. 547 din 21 iulie 1995, stipulează că după intrarea în vigoare a prezentei legi, se vor organiza concursuri pentru desemnarea conducătorilor instituțiilor de învățămînt de toate niveluri, cu excepția celor care au fost numiți în funcție prin concurs.

De altfel, este cert și faptul că prin ordinul Ministerului Educației nr. 762 din 12 octombrie 2010, a fost aprobat Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director în instituțiile de învățămînt preșcolar, primar, secundar, special, complementar, secundar profesional și mediu de specialitate.

Potrivit pct. 3 al Regulamentului menționat, funcția de director al instituției de învățămînt preșcolar, primar, secundar, special, complementar, artistic și sportiv, secundar profesional și mediu de specialitate se ocupă prin concurs pe un termen de cinci ani.

Confirm pct. 6 a aceluiași Regulament, concursul pentru funcția de director al instituției de învățămînt se organizează și se desfășoară de către Ministerul Educației –

în cazul conducătorilor instituțiilor de stat de învățământ liceal a căror numire ține de competența Ministerului Educației.

Pct. 7 din același Regulament, stabilește că concursul se anunță în termen de 10 zile din momentul în care funcția devine vacantă. În cazul directorului ales prin concurs, concursul se anunță cu două luni înainte de expirarea termenului contractului individual de muncă, iar în cazul directorilor care nu au fost aleși prin concurs – în termen de până la 1 an de la data aprobării prezentului regulament.

Și pct. 14 lit. a) al Regulamentului cu privire la numirea, transferarea și concedierea personalului din învățământul preuniversitar și din direcțiile generale județene (municipale) învățământ aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 388 din 31 martie 2003, statuează că ocuparea funcțiilor de director și director-adjunct în învățământul de stat se face prin concurs. Concursul pentru funcția de director se organizează de către Ministerul Educației - pentru directorii din învățământul de stat special, secundar profesional, liceal, precum și pentru directorii din instituțiile direct subordonate Ministerului Educației.

Reieșind din prevederile enunțate, instanța de recurs constată că la 28 martie 2013 Ministerul Educației al RM a anunțat concursul pentru ocuparea funcției de director în instituțiile de învățământ preuniversitar, printre care și în Liceul Teoretic „M. Eliade”, mun. Chișinău.

La fel, din materialul probator rezidă că Grîu Elvira nu a depus actele la comisia formată în scopul participării la concursul anunțat, deși, a cunoscut despre anunțarea concursului, care a fost efectuată prin intermediul publicației pedagogice „Univers Pedagogic Pro”, a site-ului oficial al Ministerului, cât și prin transmiterea pe adresa instituției a informației în scris, care la 25 aprilie 2014, a fost înregistrat la Liceul Teoretic „Mircea Eliade” sub nr. 18 (f.d. 3, 49).

Astfel, în urma desfășurării concursului din 24 mai 2013, învingător al concursului pentru ocuparea funcției de director în Liceul Teoretic „Mircea Eliade” a fost desemnat Vasilache Grigore (f.d. 35-48), drept rezultat prin ordinul nr. 127-p din 20 iunie 2013, Grîu Elvira a fost concediată din funcția de director al liceului Teoretic „Mircea Eliade” din Chișinău, începînd cu data de 20 iunie 2014, în legătură cu alegerea, prin concurs, a directorului Liceului Teoretic „M. Eliade” din mun. Chișinău și în conformitate cu prevederile art. II alin. (2) din Legea nr. 67 din 23 aprilie 2010 pentru modificarea și completarea art. 47 din Legea învățământului nr. 547 din 21 iulie 1995 și art. 86 lit. z) Codul muncii.

Prin urmare, cu referire la prevederile enunțate, cât și prin prisma circumstanțelor invocate, instanța de recurs constată drept corectă mențiunea instanțelor de judecată cu referire la netemeinicia argumentelor recurente cu referire la necesitatea inițial declarării funcției vacante, or, reieșind din specificul litigiului în cauză, declararea funcției vacante poate fi precedată doar de circumstanțe specifice cazului, susținerea unui concurs, în urma cărui trebuie să fie aleasă persoana în funcția pretinsă, precum și alte aspecte stabilite de cadrul legal ce guvernează raportul în speță și pentru o perioadă de 5 ani și doar la expirarea perioadei de 5 ani, funcția de director este declarată vacantă.

Pe când, cum s-a constatat la caz, Grîu Elvira nu a ocupat funcția de director al instituției nominalizate ca urmare a desfășurării concursului, ci a fost numită prin transfer conform ordinului Direcției Generale de Învățământ a Primăriei mun. Chișinău

nr. 245-A din 26 martie 1997, respectiv, necesitatea declarării funcție vacante contravine Legii nr. 67 din 23 aprilie 2010 pentru modificarea și completarea art. 47 din Legea învățământului nr. 547 din 21 iulie 1995, care, de altfel, stabilește o singură excepție, și anume în privința celor, care au fost numiți în funcție prin concurs.

Drept urmare, necesită a fi respinsă și susținerea recurente precum că concluziile instanței cu privire la aplicarea prevederilor art. II a Legii nr. 67 din 23 aprilie 2010 pentru modificarea și completarea art. 47 din Legea învățământului nr. 547 din 21 iulie 1995 nu sunt relevante pricinii, deoarece acestea nu au suport legal.

Mai mult că în sensul art. 4 lit. c) și d) al Codului muncii, raporturile de muncă și alte raporturi legate nemijlocit de acestea sunt reglementate de Constituția Republicii Moldova, de prezentul cod, de alte legi, de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, și anume de hotărârile și dispozițiile Guvernului; de actele referitoare la muncă emise de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, de alte autorități centrale de specialitate, în limita împuternicirilor delegate de Guvern.

Sub acest aspect, prin aplicarea regulilor de interpretare a normelor enunțate, este evident că recurenta a interpretat în mod eronat principiul retroactivității normelor juridice, or acesta se referă la situația în care o reglementare poate să producă efecte juridice și pentru perioada anterioară intrării în vigoare. În cazul din speță, ordinul de concediere a fost emis ulterior organizării concursului realizat în scopul executării unei legi, adoptate expres pentru a reglementa astfel de situații.

În asemenea împrejurări nu pot fi reținute nici afirmațiile recurente cu referire la faptul că în cazul directorilor, care nu au fost aleși prin concurs, concursul se desfășoară în termen de până la un an de la data adoptării Regulamentului din 12 octombrie 2010, deoarece, după cum corect a remarcat și prima instanță, în interiorul perioadei menționate părțile s-au aflat în litigiul de muncă în ceea ce privește desfășurarea concursului, fapt ce se consideră drept temei pentru deplasarea termenelor.

Nu poate constitui temei de admitere a recursului nici argumentul recurente precum că în perioada desfășurării concursului se afla în concediu medical, deoarece organizarea unui concurs este un factor obiectiv ce nu poate să depindă de o careva persoană în parte și însăși participarea la concurs reprezintă voința fiecărei persoane fără a obliga angajatorul la întuirea cercului de candidați, cu atât mai mult că Elvira Grîu s-a aflat în concediu medical cu regim ambulatoriu și nu staționar, care n-ar permite libera deplasare.

Cu atât mai mult că, recurenta Grîu Elvira, fiind în calitatea sa de potențial candidat, nu a depus actele la comisia formată în scopul participării la concurs anunțat, cu toate că în concediul medical s-a aflat în perioada din 22 aprilie 2013 până la data de 19 iunie 2013, pe când anunțul despre desfășurarea concursului a fost publicat pe site-ul Ministerului Educației al RM la data de 28 martie 2013, fapt despre care recurenta a cunoscut, ce rezultă din anunțul public anexat de însuși aceasta la cererea de chemare în judecată.

Alte argumente invocate de recurenta, în susținerea poziției sale, se combat cu cele invocate mai sus, fiind similare celor invocate pe parcursul examinării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a expus în mod explicit și se axează asupra circumstanțelor, care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, având la bază cumulul de probe, administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

În consecință, instanța de recurs conchide că decizia instanței de apel a fost adoptată în limitele competenței, reieșind din temeiul și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, iar în cadrul judecării pricinii au fost create condiții obiective participanților la proces, întru realizarea drepturilor sale procedurale.

Față de cele ce preced, Colegiul civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Grîu Elvira.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2014 și hotărârea Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 06 noiembrie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Grîu Elvira împotriva Ministerului Educației al Republicii Moldova cu privire anularea concursului, ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătoria

Valentina Clevadi

Iuliana Oprea

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva